

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว ที่ตัวตั้งเป็น
จำนวนสองหลัก ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก
และผลหารเป็นจำนวนสองหลัก
และเป็นการหารไม่ลงตัว

ครูผู้สอน ครูสุคนธา บูโกลก

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก ตัวหารเป็น
จำนวนหนึ่งหลักและผลหารเป็นจำนวน
สองหลัก และเป็น การหารไม่ลงตัว

กิจกรรม “คิดเก่ง คิดคล่อง”

บทบาทครู

ครูปลายทางแจกแบบฝึกคิดเลขเร็ว
ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น

บทบาทนักเรียน

ให้นักเรียนเขียนผลหารและเศษ
ในช่องว่าง
กำหนดเวลา 3 นาที
ข้อใดถูกต้องได้ 1 คะแนน

กิจกรรม “คิดเก่ง คิดคล่อง”

ชื่อ.....ชั้น ป.3/....เลขที่.....

1	$15 \div 2$ ได้... 7 ...เศษ 1 ..	6	$39 \div 4$ ได้... 9 ...เศษ 3 ..	11	$19 \div 3$ ได้... 6 ...เศษ 1 ..
2	$37 \div 5$ ได้... 7 ...เศษ 2 ..	7	$17 \div 3$ ได้... 5 ...เศษ 2 ..	12	$18 \div 4$ ได้... 4 ...เศษ 2 ..
3	$42 \div 8$ ได้... 5 ...เศษ 2 ..	8	$13 \div 2$ ได้... 6 ...เศษ 1 ..	13	$44 \div 6$ ได้... 7 ...เศษ 2 ..
4	$29 \div 4$ ได้... 7 ...เศษ 1 ..	9	$65 \div 9$ ได้... 7 ...เศษ 2 ..	14	$48 \div 9$ ได้... 5 ...เศษ 3 ..
5	$37 \div 9$ ได้... 4 ...เศษ 1 ..	10	$42 \div 5$ ได้... 8 ...เศษ 2 ..	15	$27 \div 7$ ได้... 3 ...เศษ 6 ..

รวมได้.....คะแนน ผลการประเมิน.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. หาผลหารและเศษที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลักและผลหารเป็นจำนวนสองหลัก และเป็น การหารไม่ลงตัว โดยการหารยาว
2. สื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์
3. เห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ว่าสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้

$$59 \div 5 = \square$$

วิธีที่ 1 ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

$$5 \times 10 = 50$$

$$5 \times 11 = 55$$

$$5 \times 12 = 60$$

หาว่า $5 \times \square = 59$

จะได้ $5 \times 11 = 55$

$$59 \div 5 = \square$$

วิธีที่ 1 ใช้ความสัมพันธ์ของการคูณและการหาร

หาว่า $5 \times \square = 59$

จะได้ $5 \times 11 = 55$ และ $59 - 55 = 4$

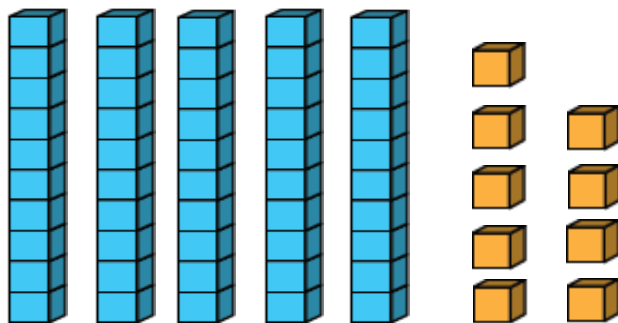
ดังนั้น $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

$$59 \div 5 = \square$$

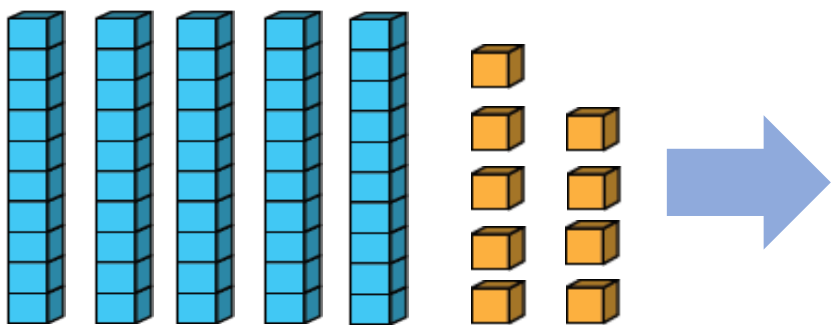
วิธีที่ 2 ใช้แผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วย

จัดแผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วยที่แสดง 59
ออกเป็น 5 กลุ่ม

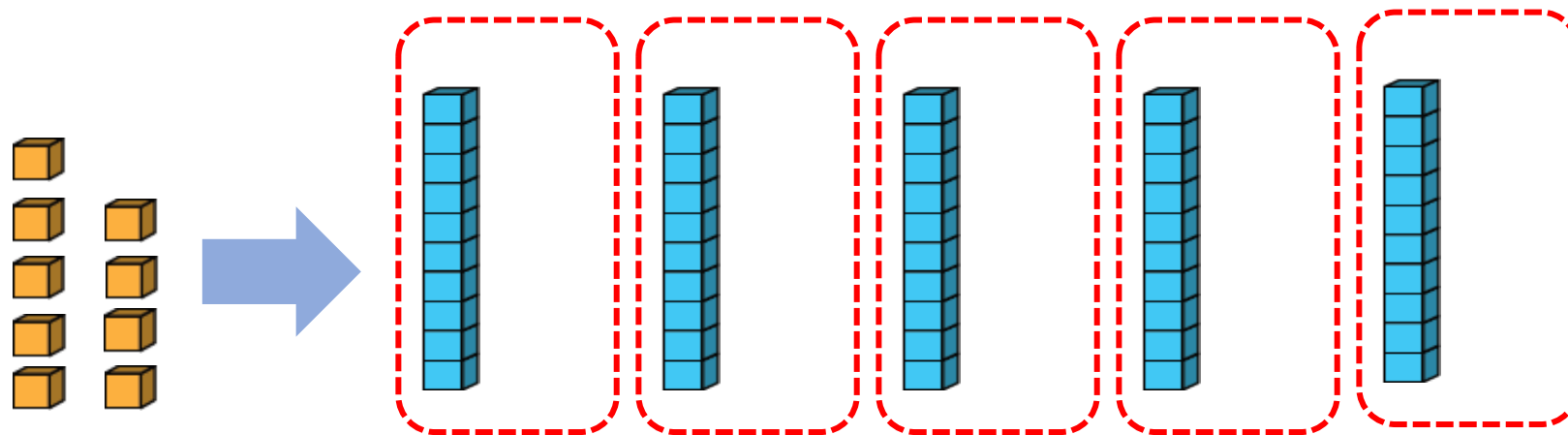
ขั้นตอนที่ 1

จัดแผ่นตารางสิบ 5 แผ่น เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

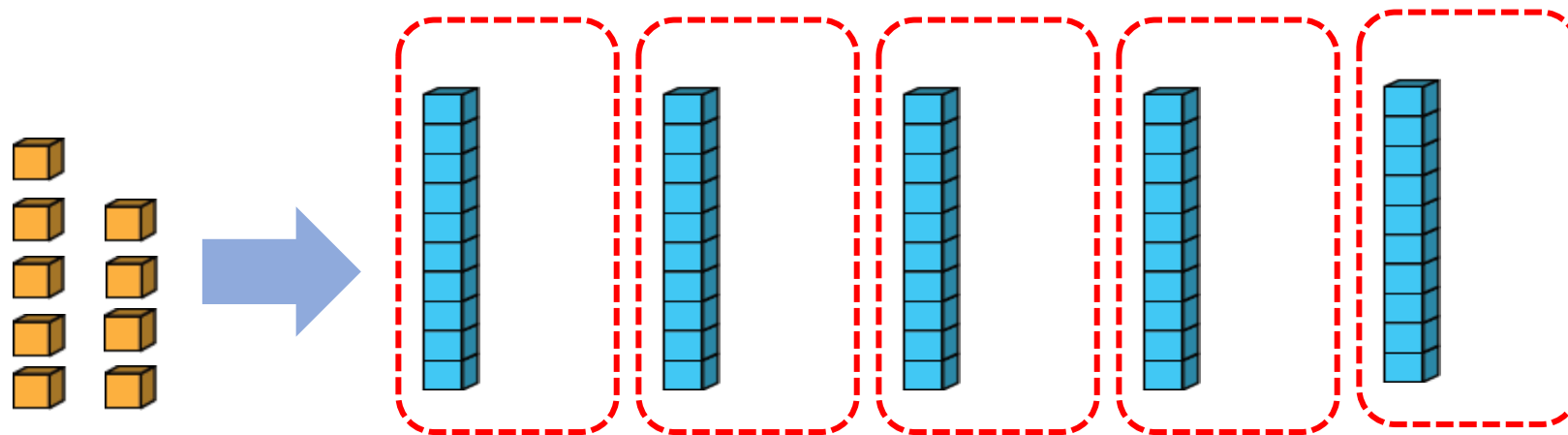
ขั้นตอนที่ 1

จัดแผ่นตารางสิบ 5 แผ่น เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

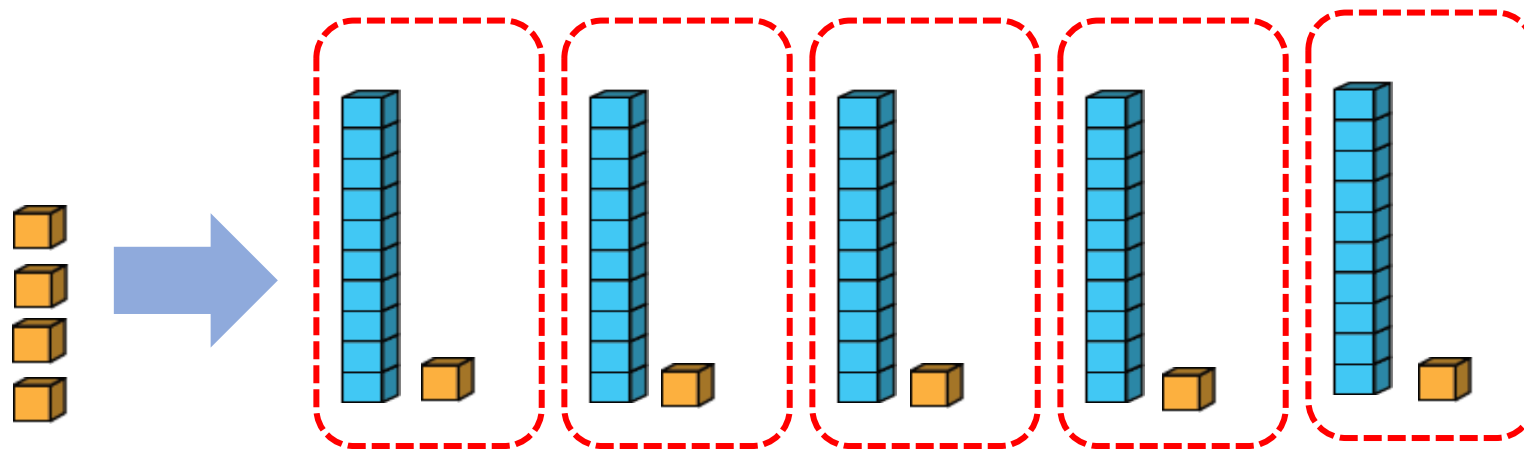
ขั้นตอนที่ 2

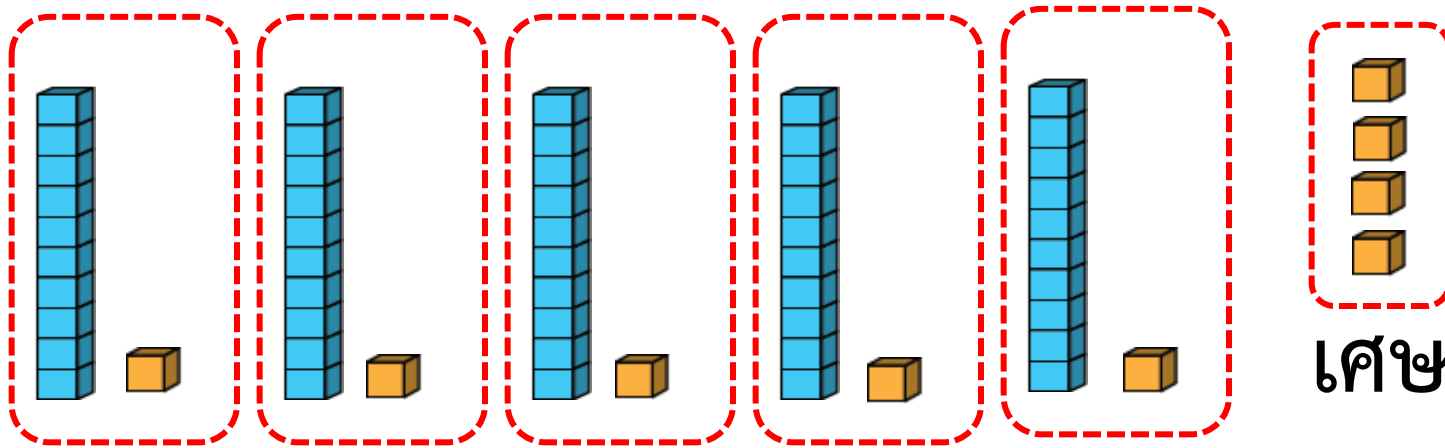
จัดแผ่นตารางหน่วย 9 แผ่น เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

ขั้นตอนที่ 2

จัดแผ่นตารางหน่วย 9 แผ่น เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

จะเห็นว่า 59 แบ่งเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน

จะได้กลุ่มละ 11 และเหลือแผ่นตารางหน่วยอีก 4 แผ่น

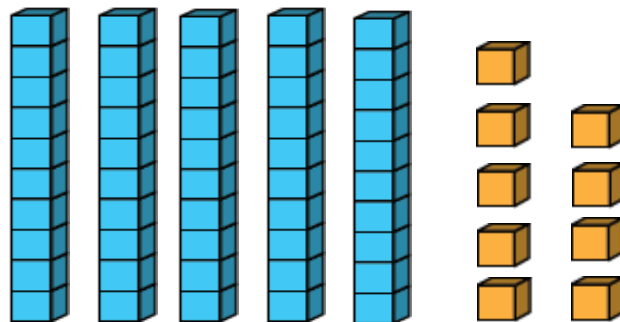
นั่นคือ $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

เศษที่เหลืออยู่ต้องน้อยกว่าตัวหาร

การหาผลหารหารโดยการหารยาว

$$59 \div 5 = \square$$

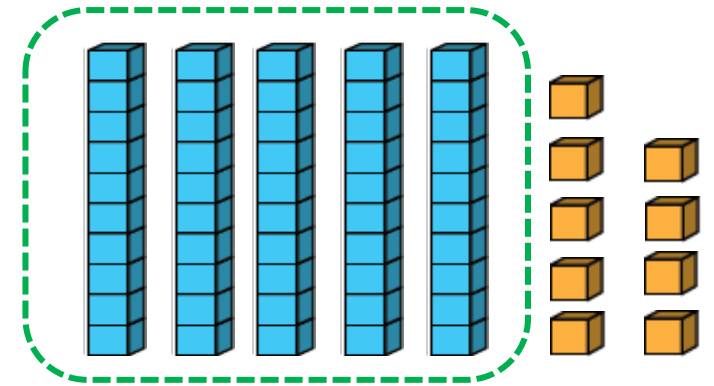
$$\begin{array}{r} 5 \overline{) 59} \end{array}$$

$$59 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 5 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

$$5 \overline{) 59}$$

$$59 \div 5 = \square$$

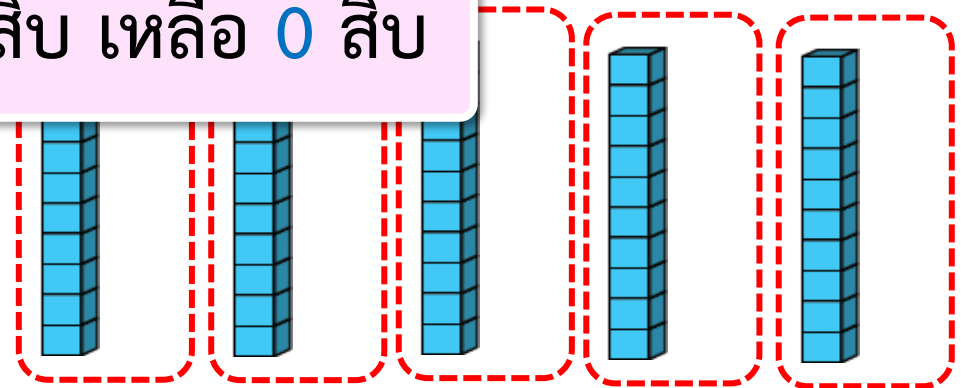
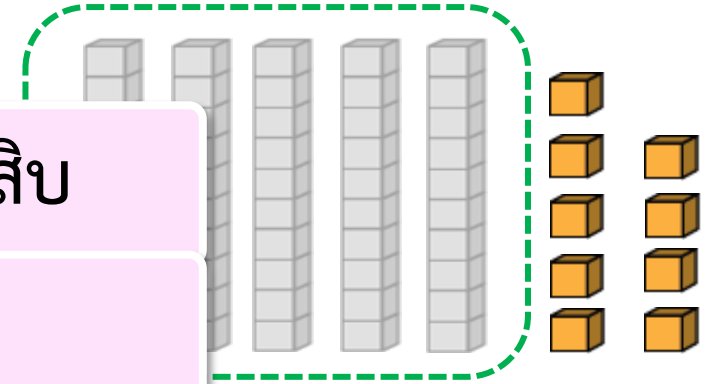
ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 5 สิบ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 0 \end{array}$$

5 สิบ ทหารด้วย 5 ได้ 1 สิบ

5 คูณ 1 สิบ ได้ 5 สิบ

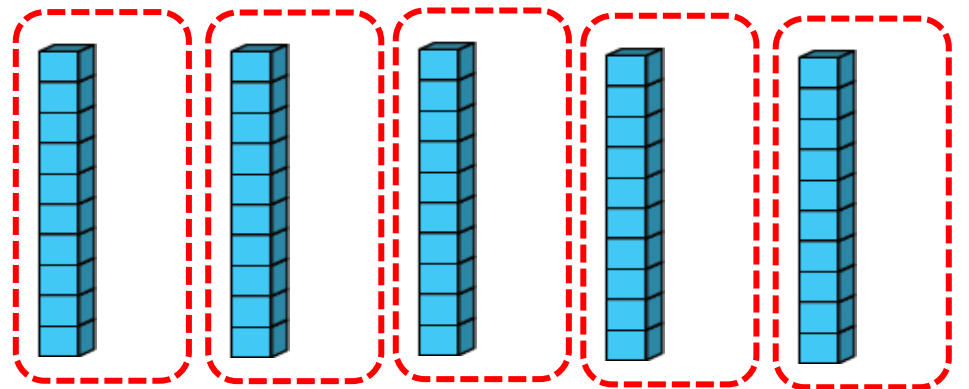
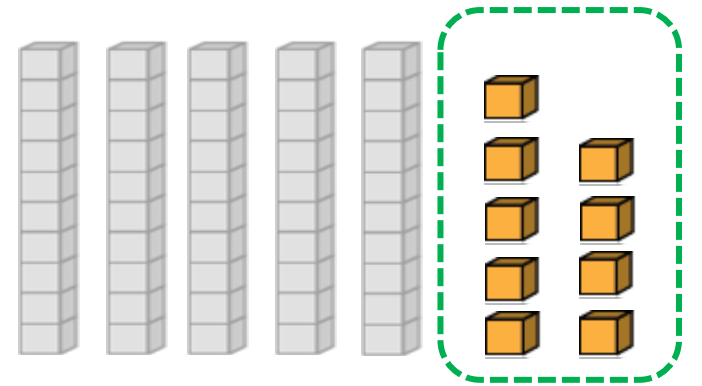
5 สิบ ลบด้วย 5 สิบ เหลือ 0 สิบ

$$59 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย แบ่ง 9 หน่วยเป็น 5 กลุ่ม

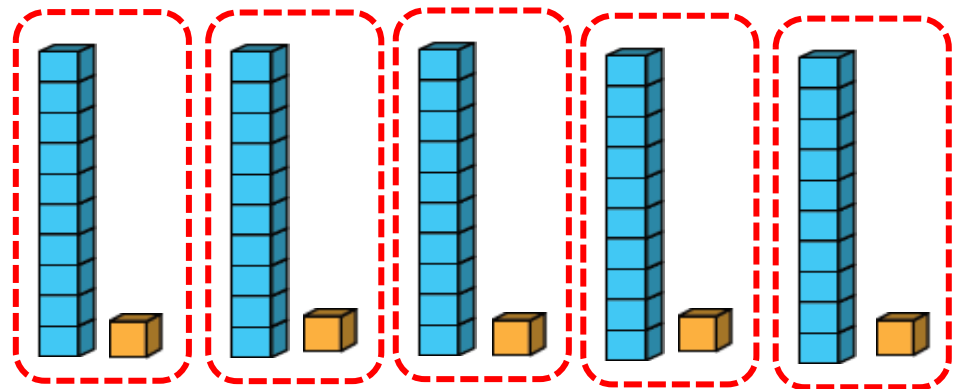
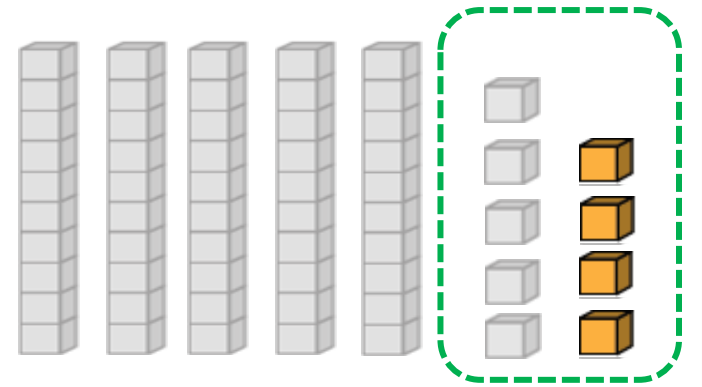
$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \end{array}$$

$$59 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย แบ่ง 9 หน่วยเป็น 5 กลุ่ม

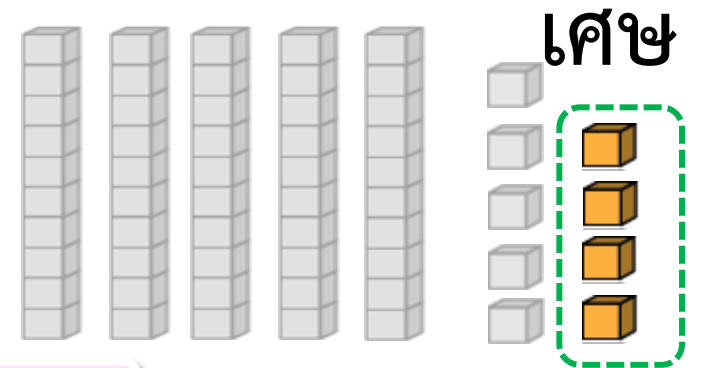
$$\begin{array}{r} 1 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \end{array}$$

$$59 \div 5 = \square$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย แบ่ง 9 หน่วยเป็น 5 กลุ่ม

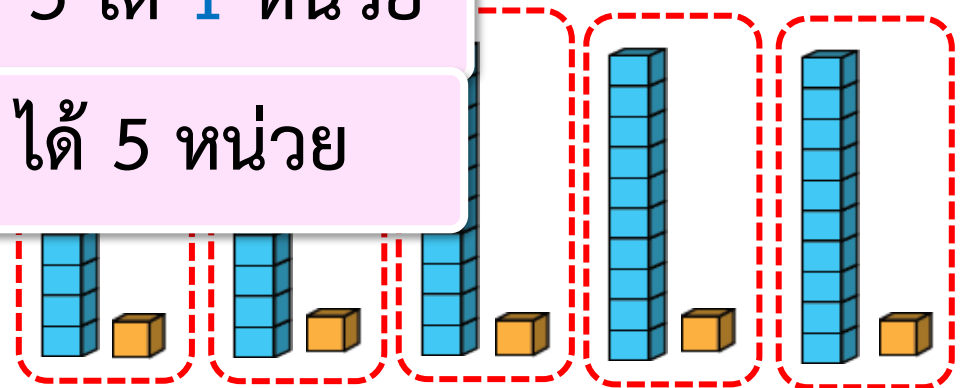
$$\begin{array}{r} 11 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \\ \underline{5} \\ \underline{\underline{4}} \end{array}$$

9 หน่วย ทหารด้วย 5 ได้ 1 หน่วย

5 คูณ 1 หน่วย ได้ 5 หน่วย

เศษ

$$59 \div 5 = \square$$

$$\begin{array}{r} 11 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \\ \underline{5} \\ \underline{\underline{4}} \end{array}$$

ดังนั้น $59 \div 5$ ได้ 11 เศษ 4

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร ผลหาร และเศษ ดังนี้

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(5 \times 11) + 4 = 59$$

ซึ่ง 59 เท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 11 เศษ 4 เป็นคำตอบ
ที่ถูกต้อง

$$59 \div 5 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 11 \\ 5 \overline{) 59} \\ \underline{5} \\ 09 \\ \underline{5} \\ \underline{\underline{4}} \end{array}$$

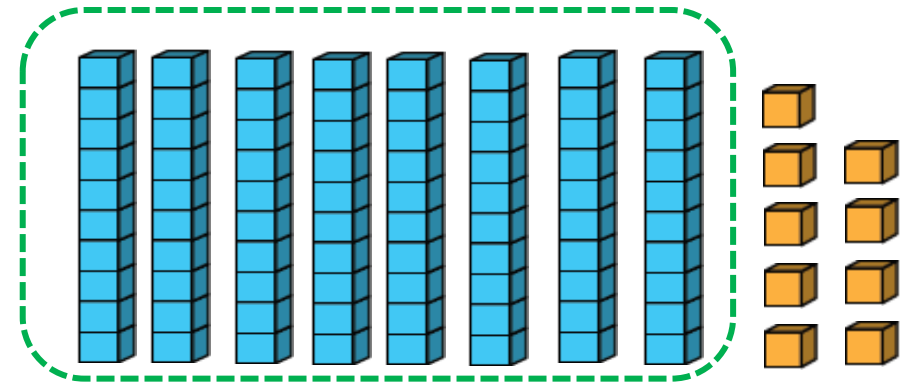
ตอบ

๑๑ เศษ ๔

$$89 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

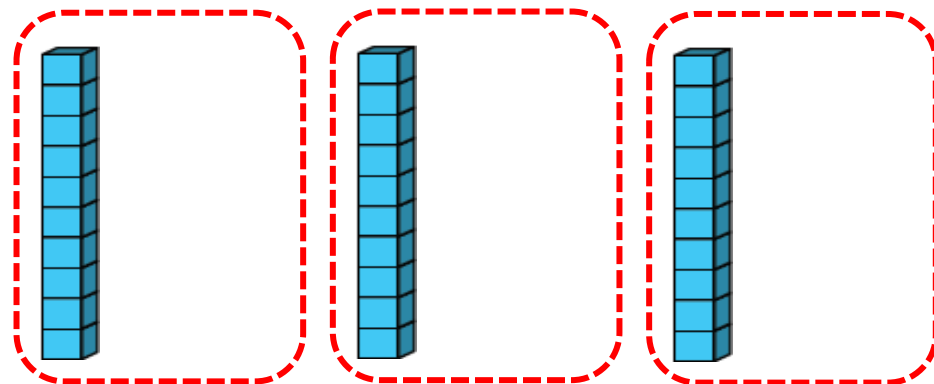
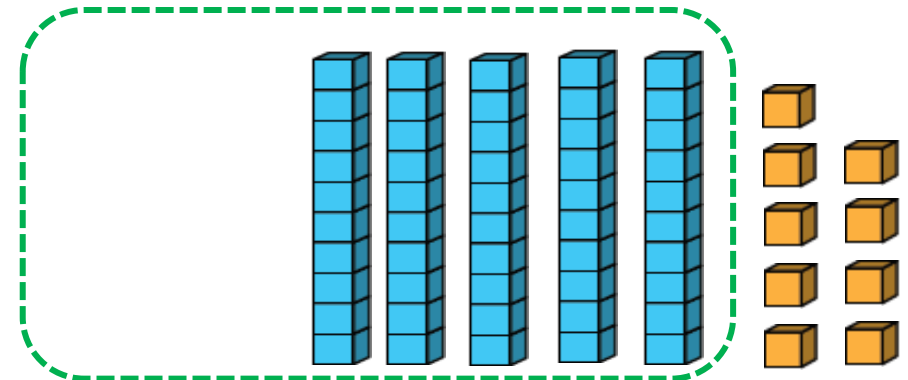
$$3 \overline{) 89}$$

$$89 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

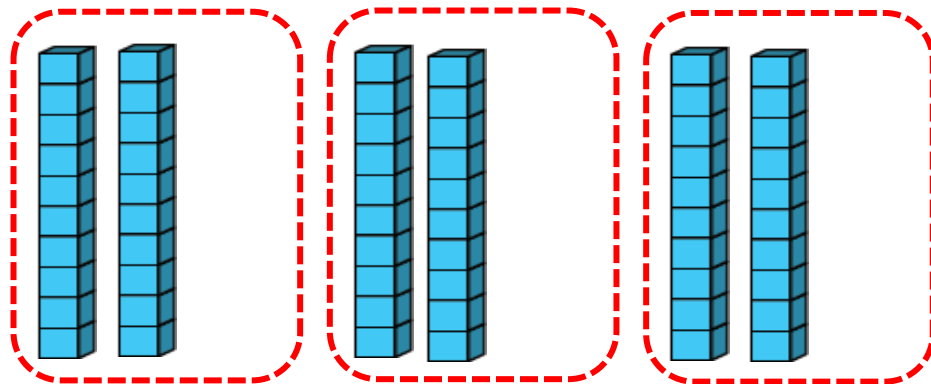
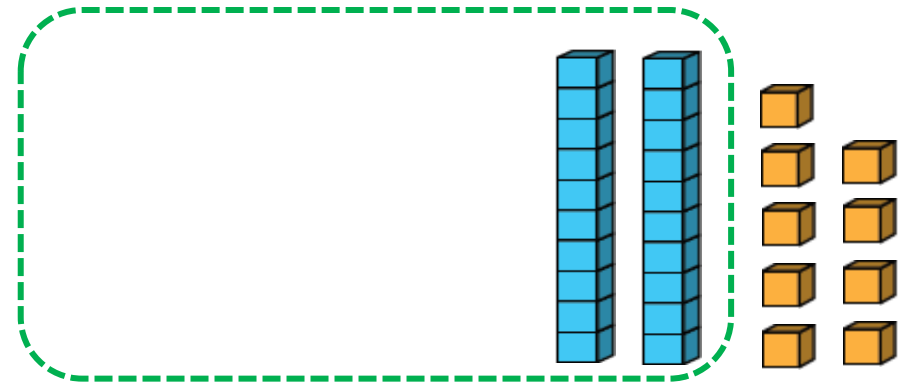
$$3 \overline{) 89}$$

$$89 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 2 \end{array}$$

$$89 \div 3 = \square$$

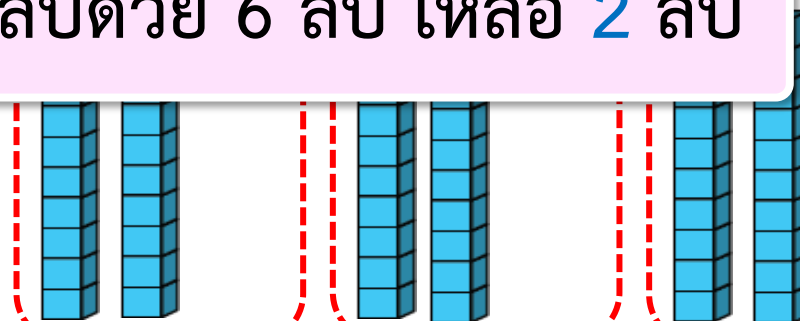
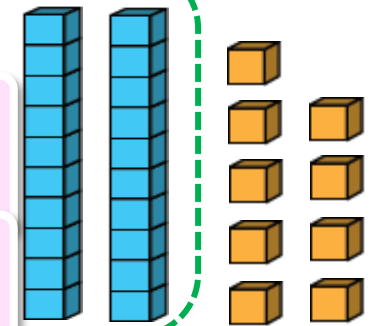
ขั้นที่ 1 ทหารในหลักสิบ 8 สิบ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 2 \end{array}$$

8 สิบ ทหารด้วย 3 ได้ 2 สิบ

3 คูณ 2 สิบ ได้ 6 สิบ

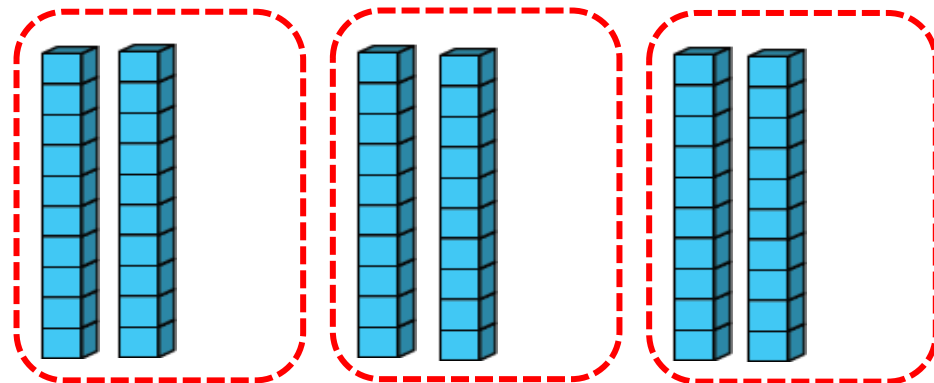
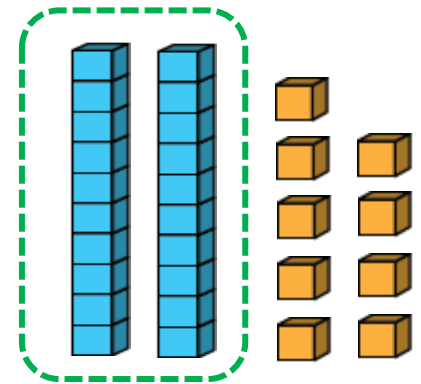
8 สิบ ลบด้วย 6 สิบ เหลือ 2 สิบ

$$89 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย

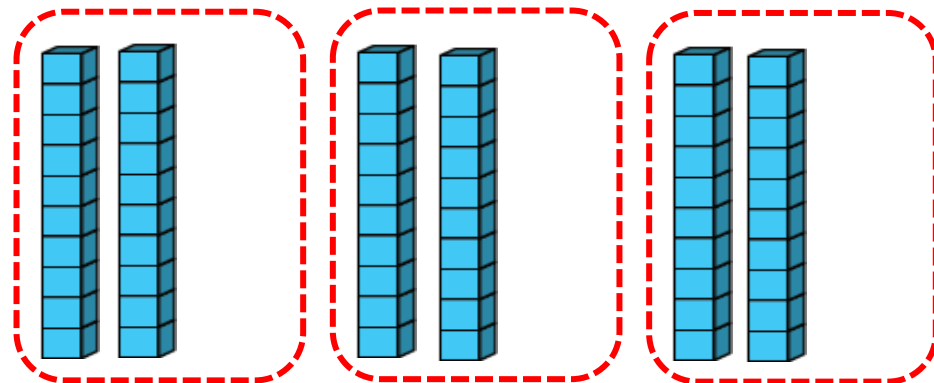
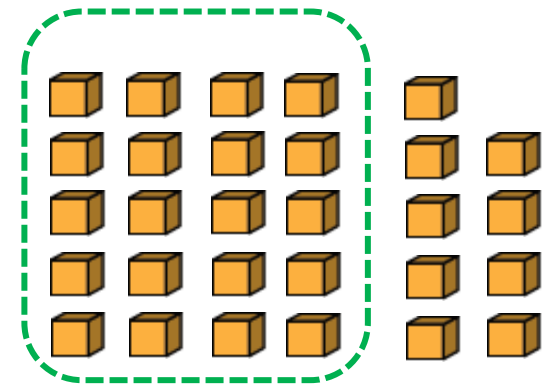
$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 2 \end{array}$$

$$89 \div 3 = \square$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย

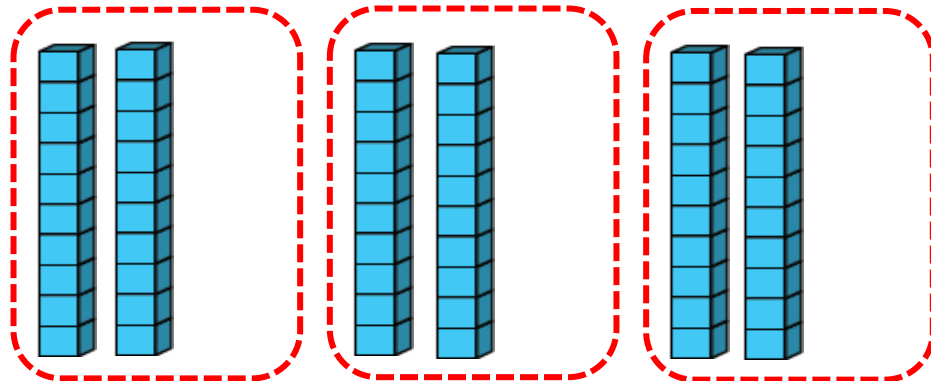
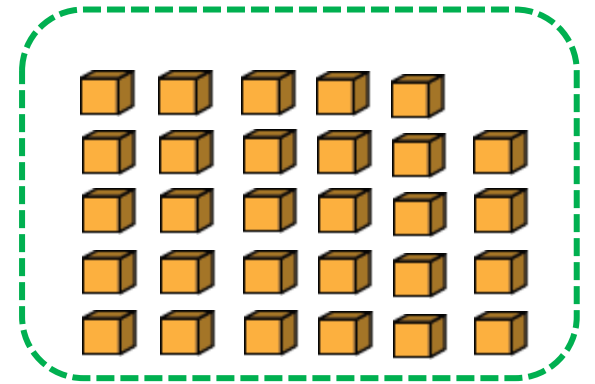
$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 2 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย

รวมกับ 9 หน่วย เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

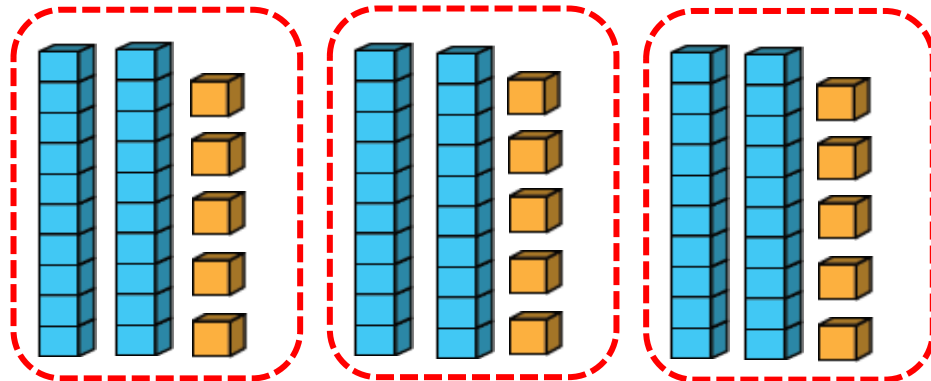
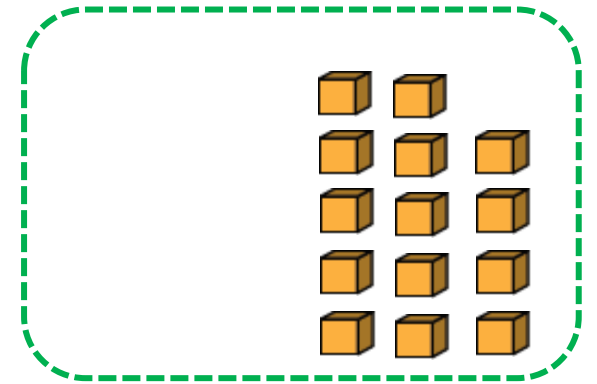
$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 29 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย

รวมกับ 9 หน่วย เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

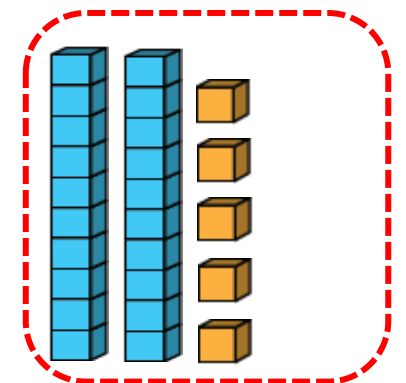
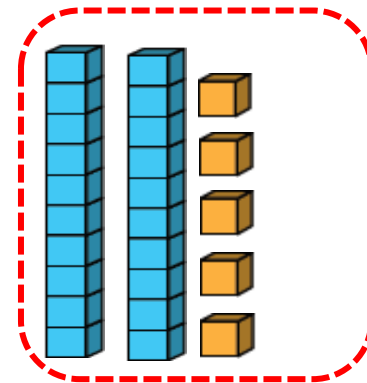
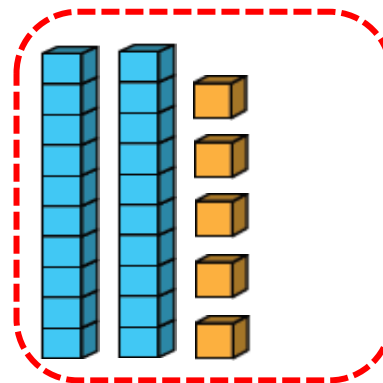
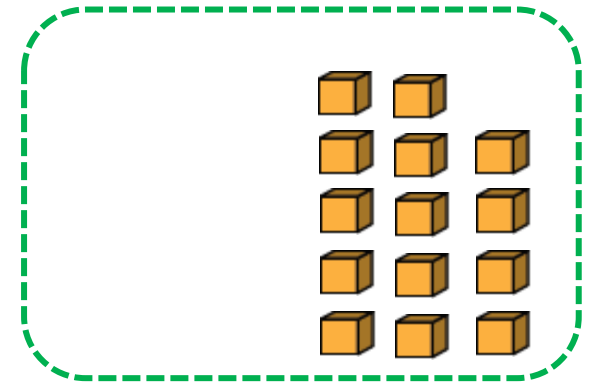
$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 29 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย

รวมกับ 9 หน่วย เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

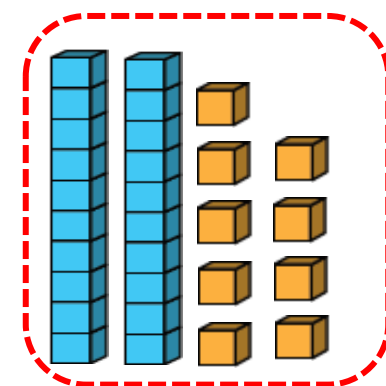
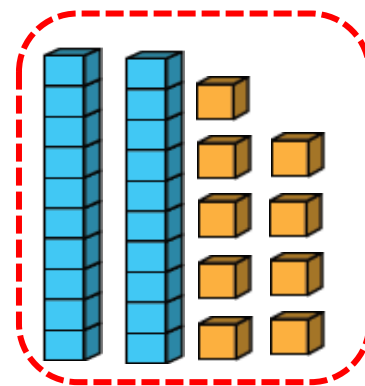
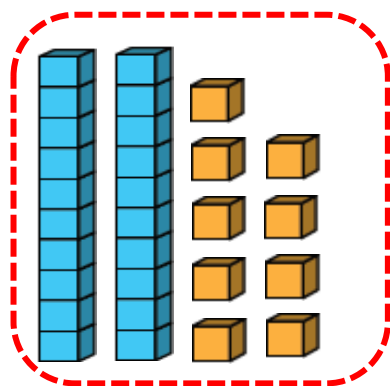
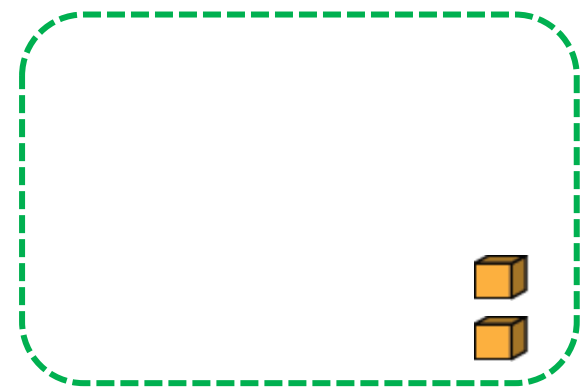
$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 29 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย

รวมกับ 9 หน่วย เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

$$\begin{array}{r} 2 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 29 \end{array}$$

ขั้นที่ 2 หารในหลักหน่วย 2 สิบ เท่ากับ 20 หน่วย

รวมกับ 9 หน่วย เป็น 29 หน่วย แบ่ง 29 หน่วย เป็น 3 กลุ่ม

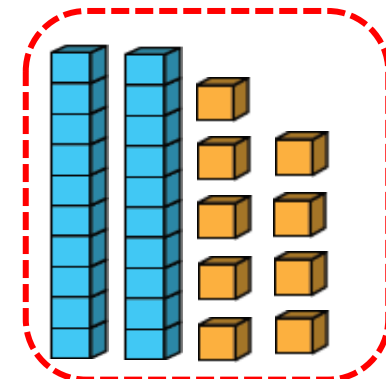
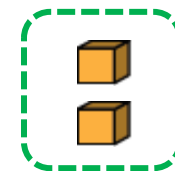
$$\begin{array}{r} 29 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 29 \\ \underline{27} \\ 2 \end{array}$$

29 หน่วย หารด้วย 3 ได้ 9 หน่วย

3 คูณ 9 หน่วย ได้ 27 หน่วย

เศษ

เศษ

$$89 \div 3 = \square$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ 3 \overline{) 89} \\ \underline{6} \\ 29 \\ \underline{27} \\ \underline{2} \end{array}$$

ดังนั้น $89 \div 3$ ได้ 29 เศษ 2

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร ผลหาร และเศษ ดังนี้

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(3 \times 29) + 2 = 89$$

ซึ่ง 89 เท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 29 เศษ 2 เป็นคำตอบ
ที่ถูกต้อง

$$73 \div 7 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 1 \\ 7 \overline{) 73} \\ \underline{7} \\ 0 \end{array}$$

ขั้นที่ 1 หหารในหลักสิบ

7 สิบ หหารด้วย 7 ได้ 1 สิบ

เขียน 1 เป็นผลหารในหลักสิบ

จาก 7 คูณ 1 สิบ ได้ 7 สิบ

และ 7 สิบ ลบด้วย 7 สิบ

เหลือ 0 สิบ

$$73 \div 7 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 10 \\ 7 \overline{) 73} \\ \underline{7} \\ 03 \\ \underline{0} \\ \underline{\underline{3}} \end{array}$$

ขั้นที่ 2 ทหารในหลักหน่วย

3 หน่วย ทหารด้วย 7 ได้ 0 หน่วย

เขียน 0 เป็นผลหารในหลักหน่วย

จาก 7 คูณ 0 หน่วย ได้ 0 หน่วย

และ 3 หน่วย ลบด้วย 0 หน่วย

เหลือ 3 หน่วย 3 เป็นเศษ

$$73 \div 7 = \square$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 10 \\ 7 \overline{) 73} \\ \underline{7} \\ 03 \\ \underline{0} \\ \underline{\underline{3}} \end{array}$$

ดังนั้น $73 \div 7$ ได้ 10 เศษ 3

ตอบ

๑๐ เศษ ๓

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร ผลหาร และเศษ ดังนี้

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(7 \times 10) + 3 = 73$$

ซึ่ง 73 เท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 10 เศษ 3 เป็นคำตอบ

ที่ถูกต้อง

$$98 \div 8 = \square$$

วิธีทำ

ตอบ

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของตัวตั้ง
ตัวหาร ผลหาร และเศษ ดังนี้

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(8 \times 12) + 2 = 98$$

ซึ่ง 98 เท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 12 เศษ 2 เป็นคำตอบ
ที่ถูกต้อง

สรุป

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การหาผลหารและเศษ
โดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสองหลัก
ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก
และผลหารเป็นจำนวนสองหลัก
และเป็นการหารไม่ลงตัว

เริ่มจากหารจำนวนในหลักสิบก่อน
แล้วหารจำนวนในหลักหน่วย
เมื่อหารจำนวนในหลักใดให้เขียนเลขโดด
ที่เป็นผลหารในหลักนั้น

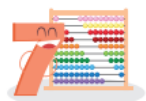

แบบฝึกหัด 2.20

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หน่วยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ ป.๒.๒๐/ป.๒๑

แบบฝึกหัด 2.20

เขียนแสดงวิธีทำและคำตอบลงในช่องว่าง

1) $55 \div 3 = \square$

3)	5	5

ดังนั้น $55 \div 3$ ได้ _____

ตอบ _____

2) $67 \div 5 = \square$

5)	6	7

ดังนั้น $67 \div 5$ ได้ _____

ตอบ _____

3) $79 \div 4 = \square$

4)	7	9

ดังนั้น $79 \div 4$ ได้ _____

ตอบ _____

4) $95 \div 6 = \square$

6)	9	5

ดังนั้น $95 \div 6$ ได้ _____

ตอบ _____

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หน่วยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ ป.๒.๒๐/ป.๒๑

5) $99 \div 7 = \square$

7)	9	9

ดังนั้น $99 \div 7$ ได้ _____

ตอบ _____

6) $89 \div 8 = \square$

8)	8	9

ดังนั้น $89 \div 8$ ได้ _____

ตอบ _____

7) $86 \div 3 = \square$

3)	8	6

ดังนั้น $86 \div 3$ ได้ _____

ตอบ _____

8) $65 \div 2 = \square$

2)	6	5

ดังนั้น $65 \div 2$ ได้ _____

ตอบ _____

หน่วยที่ ๒ การดำเนินการของจำนวน หน่วยย่อยที่ ๒.๒ การคูณ การหาร

☆☆☆ ป.๒.๒๐/ป.๒๑

9) $67 \div 4 = \square$

4)	6	7

ดังนั้น $67 \div 4$ ได้ _____

ตอบ _____

10) $76 \div 6 = \square$

6)	7	6

ดังนั้น $76 \div 6$ ได้ _____

ตอบ _____

11) $86 \div 8 = \square$

8)	8	6

ดังนั้น $86 \div 8$ ได้ _____

ตอบ _____

12) $65 \div 3 = \square$

3)	6	5

ดังนั้น $65 \div 3$ ได้ _____

ตอบ _____

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การหาผลหารโดยการหารยาว
ที่ตัวตั้งเป็นจำนวนสามหลัก
ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก
และเป็นการหารลงตัว

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

1. แผ่นตารางร้อยแผ่นตารางสิบและแผ่นตารางหน่วย
2. แบบฝึกหัด 2.21

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

